

ПОЛИТИКА ЗА ТРЕТИРАНЕ НА КОНФЛИКТИТЕ НА ИНТЕРЕСИ

Настоящите Политика и Правила са разработени в съответствие с изискванията на следните нормативни актове:

1. Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС;
2. (изм. с решение на СД от 15.06.2020 г.) Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници /Делегиран регламент (ЕС) 565/2017/;
3. Закон за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ);
4. (изм. с решение на СД от 15.06.2020 г.) Наредба № 58 за изискванията за защита на финансовите инструменти и паричните средства на клиенти, за управление на продукти и за предоставяне или получаване на възнаграждения, комисиони, други парични или непарични облаги /Наредба № 58/
5. Наредба № 38 за изискванията към дейността на инвестиционните посредници (Наредба № 38).

(изм. с решение на СД от 15.06.2020 г.) "Конфликт на интереси" е ситуация, която възниква във връзка с предоставяне на инвестиционни и/или допълнителни услуги от ИП и може да накърни интереса на клиент.

Целта на настоящата Политика за третиране на конфликт на интереси е да създаде условия за избягване и установяване на конфликти на интереси, а когато такива конфликти възникнат - за справедливо третиране на клиентите, разкриване на информация и предотвратяване увреждането на интересите на клиентите.

С оглед избягването на конфликтите на интереси, служителите на ИП, и най-вече ръководните служители и брокерите, са длъжни да спазват следните основни принципи:

а/ безконфликтност – ИП, съответно служителя на ИП, не трябва да се поставя в позиция, при която неговите интереси ще се сблъскат с интересите на клиента, а ако това се случи, винаги следва да се отдава предимство на интереса на клиента;

б/ равно третиране и лоялност към клиентите - ИП трябва винаги да действа в интерес на своя клиент по най-добрия за него начин. Той не трябва да се поставя в позиция, при която интересът на един негов клиент ще влезе в конфликт със задължението му към друг негов клиент. ИП трябва да използва в полза на клиента си всичките си познания и опит, включително всяка информация, която е получил и е във връзка с услугата, която ИП предоставя на клиента;

в/ конфиденциалност - ИП не трябва да използва в своя полза или в полза на друго лице, вкл. друг клиент, поверителната информация, която е получил, действайки от името на свой клиент.

При извършване на услуги и дейности по чл. 6, ал.2 и 3 от ЗПФИ ИП предприема всички необходими действия за установяване на потенциалните конфликти на интереси между:

- интересите на отделни клиенти на ИП;

- интересите на клиентите и интересите на ИП, включително лицата, които управляват ИП, лицата, които работят по договор за него, обвързаните агенти или всяко лице, което пряко или косвено е свързано с инвестиционния посредник чрез отношение на контрол;

- интересите на различните отдели или служителите в ИП.

Конфликт на интереси е ситуация, която възниква във връзка с предоставяне на инвестиционни и/или допълнителни услуги от ИП и може да накърни интереса на клиент.

При установяване на видовете конфликт на интереси, които възникват в хода на предоставянето на инвестиционни и допълнителни услуги или на комбинация от тях и чието съществуване може да увреди интересите на клиента, инвестиционният посредник взема предвид въпроса дали инвестиционният посредник или съответно лице, пряко или косвено свързано с посредника чрез контрол, попада в една от следните ситуации, независимо дали е възникнала като резултат от предоставянето на инвестиционни или допълнителни услуги, или по друг начин:

- инвестиционният посредник или това лице може да реализира финансова печалба или да избегне финансова загуба за сметка на клиента;
- инвестиционният посредник или това лице има интерес от резултата на предоставяната услуга на клиента или от осъществяваната за негова сметка сделка, който е различен от интереса на клиента от този резултат;
- инвестиционният посредник или това лице има финансов или друг стимул да предпочете интереса на друг клиент или група клиенти пред интересите на клиента;
- инвестиционният посредник или това лице извършва същата стопанска дейност, както и клиентът;
- във връзка с предоставянето на инвестиционни или допълнителни услуги на клиент заплаща, съответно предоставя и получава, възнаграждение, комисиона или непарична облага, освен:

1. възнаграждение, комисиона или непарична облага, платени или предоставени от или на клиента или негов представител;

2. възнаграждение, комисиона или непарична облага, платени или предоставени от или на трето лице или негов представител, ако са налице следните условия:

а) заплащането, съответно предоставянето, на възнаграждението, комисионата или непаричната облага е с оглед подобряване качеството на услугата и не нарушава задължението на инвестиционния посредник да действа честно, професионално и в най-добър интерес на клиента;

б) съществуването, естеството и размерът на възнаграждението, комисионата или непаричната облага са посочени на клиента ясно, по достъпен начин, точно и разбираемо преди предоставяне на съответната инвестиционна или допълнителна услуга, а когато размерът не може да се определи, е посочен начинът на неговото изчисляване;

3. присъщи такси, които осигуряват или са необходими с оглед на предоставянето на инвестиционните услуги като разходи за попечителски услуги, такси за сетълмент и обмен на валута, хонорари за правни услуги и публични такси и които по своя характер не водят до възникване на конфликт със задължението на инвестиционния посредник да действа, честно, справедливо, професионално и в най-добър интерес на клиента.

едновременно или последователно едно лице участва в предоставянето на отделни инвестиционни или допълнителни услуги и това вреди на интересите на клиента;

- инвестиционният посредник или съответното лице осъществява обмен на информация, която представлява търговска или служебна тайна, между служители на инвестиционния посредник;
- (изм. с решение на СД от 15.06.2020 г.) инвестиционният посредник или съответното лице предоставя информация, която представлява търговска или служебна тайна, на трети лица или извършването на публични изяви, без предварителното им одобрение от отдел „Нормативно съответствие“;
- съществува обвързаност при определянето на възнагражденията на различните отдели във връзка с работата им с клиенти, което може да доведе до застрашаване на интересите на клиента;
- инвестиционният посредник или съответното лице сключва сделки с финансови инструменти в обем или честота, на цени или с определена насрещна страна, за които според определените обстоятелства може да се приеме, че са изключително в интерес на инвестиционния посредник;

- (изм. с решение на СД от 15.06.2020 г.) инвестиционният посредник или съответното лице сключва лични сделки, които са в разрез с изискванията на Делегиран регламент 565/2017, ЗПФИ и действащото законодателство;
- инвестиционният посредник или съответното лице съветва клиент да закупи или продаде определени финансови инструменти, които друг негов клиент желае да продаде или закупи;
- инвестиционният посредник или съответното лице съветва клиент да закупи или продаде на определено от ИП лице финансови инструменти, с цел да окаже влияние при упражняването на право на глас по финансовите инструменти;
- наличие на квалифицирано участие на лице, което работи по договор за инвестиционен посредник, в друго юридическо лице, което извършва конкурентна дейност на ИП;
- наличие на свързаност на по смисъла на ЗПФИ между лице, което работи по договор за ИП, и друго лице, което се явява клиент на ИП;
- инвестиционният посредник или съответното лице сключва сделки с финансови инструменти, предмет на инвестиционно проучване, когато лицето има достъп до съдържанието и заключенията от проучването, преди разпространяване на самото проучване;

Настоящото изброяване не е изчерпателно, доколкото в практиката на ИП може да възникнат и други ситуации, които да се квалифицират като конфликт на интереси, като тяхното уреждане ще се извърши съобразно правилата в настоящата Политика.

ИП съхранява и актуализира информация за видовете инвестиционни или допълнителни услуги или инвестиционни дейности, извършвани от него или за негова сметка, при които възниква или може да възникне в процеса на осъществяване на услугата или дейността конфликт на интереси, който води до съществено накърняване на интереса на клиент или клиенти на ИП.

Методите, чрез които се избягва пораждаване на конфликт на интереси, или когато такъв конфликт е възникнал, чрез които се осигурява справедливо и равностойно третиране на всички клиенти, са:

а) пълно, предварително разкриване на информация за потенциални конфликти на интереси от лицата, работещи по договор за инвестиционния посредник, ако с това няма да се наруши съществуващо задължение за спазване на поверителност или да се застрашат интересите на друг клиент. Ако въпреки прилагането на правилата на ИП за третиране на конфликт на интереси продължава да съществува риск за интересите на клиента, инвестиционният посредник не може да извършва дейност за сметка на клиент, ако не го е информирал за общото естество и/или източници на потенциалните конфликти на интереси и взетите мерки за ограничаване на риска за интересите на клиента. За тази цел инвестиционният посредник предоставя достатъчно подробна информация на траен носител на всеки отделен клиент, за да му осигури възможност да вземе информирано решение за услугата, по отношение на която е възникнал конфликтът на интереси. При разкриването се посочва изрично, че организационните и административните механизми, установени от инвестиционния посредник за предотвратяването или управлението на този конфликт, не са достатъчни, за да се гарантира с разумна увереност, че рисковете за увреждане на интересите на клиента ще бъдат предотвратени. Разкриването включва конкретно описание на конфликтите на интереси, породени при предоставянето на инвестиционни и/или допълнителни услуги, като се вземе предвид естеството на клиента, пред когото се прави разкриването. Описанието съдържа достатъчно подробно обяснение на общия характер и източниците на конфликтите на интереси, както и на рисковете за клиента, породени от конфликтите на интереси, и на предприетите стъпки за ограничаване на тези рискове, за да може клиентът да вземе информирано решение относно инвестиционната или допълнителната услуга, в чийто контекст се пораждат конфликти на интереси;

б) отказ от действие при възникване на конфликт на интереси, в случаите когато не могат да бъдат спазени принципите, гарантиращи избягването на конфликти, освен ако клиентът е дал изрично съгласие за сключване на сделката;

в) липса на пряка обвързаност между възнаграждението на лицата, извършващи основно една дейност и възнаграждението на лицата, извършващи основно друга дейност за инвестиционния посредник, или приходите, реализирани от последните, ако може да възникне конфликт на интереси във връзка с тези дейности;

г) справедливо определяне на трудовото възнаграждение и на всички допълнителни плащания на лицата, които работят по договор за инвестиционния посредник по начин, който не създава предпоставки за недобросъвестно изпълнение на функциите, възложени на тези лица;

д) обособен надзор на съответните лица, чиито основни функции са свързани с извършване на дейности от името на клиенти или с предоставяне на услуги на клиенти, чиито интереси могат да бъдат в конфликт, или които представляват по друг начин различни интереси, които могат да бъдат в конфликт, включително с тези на инвестиционния посредник;

е) забрана за едновременното или последователно участие на съответно лице в отделни инвестиционни или допълнителни услуги или дейности, когато това участие може да увреди правилното управление на конфликта на интереси;

ж) забрана за упражняването от което и да било лице на неподходящо влияние върху начина, по който съответно лице извършва инвестиционни или допълнителни услуги или дейности.

За избягване конфликта на интереси се прилагат и следните мерки:

- служителите на ИП и лицата, които работят за него при постъпване на работа и периодично се запознават с потенциалните възможности за възникване на конфликт на интереси;
- (изм. с решение на СД от 15.06.2020 г.) при редовните си проверки отдела за нормативно съответствие анализира ситуациите, при които са възникнали конфликти на интереси и при необходимост предлага на Съвета на директорите промяна в настоящите правила с оглед бъдещото ограничаване на конфликтни ситуации
- (изм. с решение на СД от 15.06.2020 г.) отдела за нормативно съответствие следи за предотвратяване, съответно контролира обмена на информация между лицата, извършващи дейности, включващи конфликт на интереси, когато обменът на тази информация може да накърни интересите на един или повече клиенти на ИП;
- (изм. с решение на СД от 15.06.2020 г.) отдела за нормативно съответствие осъществява контрол върху едновременното или последователното участие на едно лице, което работи по договор за ИП, в извършването на отделни инвестиционни или допълнителни услуги или дейности, когато това участие може да навреди на надлежното управление на конфликти на интереси;
- (изм. с решение на СД от 15.06.2020 г.) отделът за нормативно съответствие следи за предотвратяване или ограничаване на възможността за оказване на неподходящо въздействие от страна на което и да е лице върху начина, по който лице, което работи по договор за ИП, извършва услуги и дейности по чл. 6, ал. 2 и 3 от ЗПФИ;
- възнаграждението на лицата, извършващи основно една дейност, и възнаграждението на лицата, извършващи основно друга дейност за ИП, или приходите, реализирани от последните, не могат да бъдат пряко обвързани ако може да възникне конфликт на интереси във връзка с тези дейности;
- служителите на ИП и лицата, които работят за него следят за потенциален или вече възникнал конфликт на интереси;
- когато е налице конфликт на интереси или потенциален такъв, служителите на ИП разкриват това обстоятелство на клиента и ясно и изчерпателно му обясняват възможните рискове;
- при поискване на клиента информацията по горната точка му се предава на траен носител, за да може клиента да вземе информирано инвестиционно решение;
- (изм. с решение на СД от 15.06.2020 г.) при възникване на конфликт на интереси или потенциален такъв, между клиента и служител на ИП, служителят на ИП, за когото е налице такъв конфликт уведомява прекия си ръководител. Прекият ръководител, на служителя, за когото е налице конфликт на интереси, съгласувано с отдел

„Нормативно съответствие”, преценява дали в конкретната ситуация служителят може да продължи да изпълнява задълженията си или същите трябва да бъдат извършени от друго лице;

- (изм. с решение на СД от 15.06.2020 г.) при възникване на конфликт на интереси или потенциален такъв, между клиента и ИП, служителят, установил това обстоятелство уведомява прекия си ръководител и отдела за нормативно съответствие.
- при наличие на конфликт на интереси или потенциален такъв служителите на ИП или лицата, които работят за него не могат да продължат дейността си за сметка на клиента, освен ако същия не декларира писмено, че е запознат с възможните рискове за неговите интереси и желае ИП да осъществи сделката.
- служителите на ИП и лицата, които работят за него нямат право да изразяват мнение за финансови инструменти или за техния емитент чрез средствата за масово осведомяване, включително чрез Интернет, когато предварително са открити позиции по тези финансови инструменти и впоследствие се извлича полза от влиянието на изразеното мнение върху цената на тези финансови инструменти, без да е оповестен публично този конфликт на интереси

В случаите, когато ИП изготвя или организира изготвянето на инвестиционни проучвания, които са предназначени или могат впоследствие да бъдат разпространени публично или до клиенти на инвестиционния посредник, ИП гарантира прилагането на всички мерки, изложени в член 34, параграф 3 от Делегиран регламент 565/2017, по отношение на финансовите анализатори, участващи в изготвянето на инвестиционното проучване, и на други съответни лица, чиито отговорности или делови интереси могат да влязат в конфликт с интересите на лицата, на които се предоставя инвестиционното проучване.

В случаите по предходното изречение ИП осигурява и спазването на следните допълнителни условия:

а) финансовите анализатори и другите съответни лица не сключват лични сделки и не осъществяват търговия в друго качество, освен като маркет-мейкъри, действащи добросъвестно и в процеса на обичайното осъществяване на тази дейност или при изпълнението на нареждане на клиент, дадено по негова инициатива, от името на което и да било друго лице, включително инвестиционния посредник, с финансови инструменти, с които е свързано инвестиционно проучване, или със свързани финансови инструменти въз основа на информацията за вероятния период или съдържание на това инвестиционно проучване, което не е достъпно за обществеността или клиентите и което не може да бъде лесно изведено от достъпната за обществеността или клиентите информация, докато адресатите на инвестиционното проучване не получат разумна възможност да действат съгласно него;

б) (изм. с решение на СД от 15.06.2020 г.) извън случаите по подточка (а) финансовите анализатори и другите съответни лица, участващи в изготвянето на инвестиционно проучване, не извършват лични сделки с финансови инструменти, с които е свързано инвестиционното проучване, или със свързани финансови инструменти в противоречие с настоящите правила, освен при изключителни обстоятелства и с предварителното одобрение на служител от отдел „Нормативно съответствие“ на инвестиционния посредник;

в) ИП, финансовите анализатори и другите съответни лица, участващи в изготвянето на инвестиционно проучване, не приемат облаги от лица, които имат съществен интерес по отношение на предмета на инвестиционното проучване;

г) ИП, финансовият анализатор и другите лица, които работят по договор за инвестиционния посредник и участват в изготвянето на инвестиционното проучване, да не обещава на емитентите, до които то се отнася, благоприятното им представяне в проучването;

д) На емитентите и на съответните лица, които не са финансови анализатори, както и на всяко друго лице, не се позволява преди разпространяване на инвестиционно проучване да преглеждат проекта на инвестиционното проучване с цел проверка на точността на фактите, изложени в това проучване, или с каквато и да било друга цел, различна от проверка на спазването на нормативните задължения на инвестиционния посредник, когато проектът съдържа препоръка или целева цена.

Свързан финансов инструмент е финансов инструмент, чиято цена пряко се влияе от промените в цената на друг финансов инструмент, който е обект на инвестиционното проучване, включително деривативен инструмент върху този друг финансов инструмент.

Горните изискванията не се прилагат за инвестиционния посредник, който публично или сред клиентите си разпространява инвестиционни изследвания, изготвени от друго лице, ако са спазени следните условия:

- а) инвестиционното проучване е изготвено от лице, което не е член на групата, към която инвестиционният посредник принадлежи;
- б) инвестиционният посредник не променя съществено препоръките, съдържащи се в инвестиционното проучване;
- в) инвестиционният посредник не представя инвестиционното проучване като изготвено от него;
- г) инвестиционният посредник удостовери, че лицето, изготвило инвестиционното проучване, подлежи на изисквания във връзка с изготвянето на това проучване, равностойни на изискванията по Делегиран регламент 565/2017, или че това лице е установило политика, въвеждаща такива изисквания.

Инвестиционно проучване е проучване или друга информация, което/която изрично или косвено препоръчва или предлага инвестиционна стратегия, свързана с един или няколко финансови инструмента или с емитентите на финансови инструменти, включително всяко мнение по отношение на настоящата или бъдещата стойност или цена на такива инструменти, което проучване или която информация е предназначена/о за канали за разпространение или за обществеността, и по отношение на което/която са изпълнени следните условия:

- а) проучването или информацията са обозначени като инвестиционно проучване или с подобни термини или са представени по друг начин като обективно или независимо разяснение на въпросите, съдържащи се в препоръката;
- б) ако съответната препоръка би била направена от инвестиционния посредник на негов клиент, тя не би представлявала предоставяне на инвестиционен съвет за целите на ЗПФИ.

Препоръка по смисъла на член 3, параграф 1, точка 35 от Регламент (ЕС) № 596/2014, която не отговаря на изискванията, посочени в т. 18.5, се счита за маркетингово съобщение за целите на ЗПФИ и инвестиционният посредник, който изготвя или разпространява препоръката, е длъжен ясно да я определи като такава, както и включи във всяка такава препоръка ясно и отчетливо изявление, че (или, в случай на устна препоръка, в смисъл че) тя не е изготвена в съответствие с нормативни изисквания, целящи насърчаването на независимостта на инвестиционното проучване, и не е предмет на забрана за сключване на сделки преди разпространението на инвестиционното проучване.

ИП разкрива информация за предприетите от него организационни и административни мерки за предотвратяване и избягване на конфликти на интереси във връзка с изготвяните от ИП препоръки. Всяка препоръка трябва да съдържа информацията по изречение първо, като за препоръките, които не са писмени и при които информацията, която се изисква да бъде представена във връзка с имената и длъжността на физическото лице, което е изготвило препоръката, и наименованието на юридическото лице, отговорно за нейното изготвяне, а в случай че лицето, изготвило препоръката, е инвестиционен посредник или кредитна институция, и относно органа за регулиране и надзор върху дейността на това лице, е непропорционална на обема на препоръката, е достатъчно препоръката да посочва мястото, където тази информация е пряко, лесно достъпна и публична, като подходяща интернет страница на лицето, изготвило и разпространило препоръката.

ИП съхранява и актуализира информация за видовете инвестиционни или допълнителни услуги и дейности, извършвани от инвестиционния посредник, при които възниква или може да възникне в процеса на осъществяване на услугата или дейността конфликт на интереси, който води до съществено накърняване на интереса на клиент или клиенти на инвестиционния посредник.

Съгласно чл. 72, параграф 1 от Делегиран регламент 565/2017 ИП съхранява цялата документация, свързана с дейността му, на носител, който позволява съхранение на

информацията по начин, достъпен за бъдещи справки от страна на компетентния орган, и в такава форма и начин, че да бъдат спазени следните условия:

а) компетентният орган може да я получи лесно и да възстанови всички основни етапи на обработка на всяка сделка;

б) възможна е лесна проверка на всички поправки или други изменения, както и на съдържанието на документите преди такива поправки и изменения;

в) манипулирането или изменението на документите по друг начин е невъзможно;

г) възможно е използването на информационни технологии или други ефективни средства, когато анализът на данните не може да бъде извършен лесно поради обема и естеството на тези данни; и

д) правилата на инвестиционния посредник съответстват на изискванията за съхранение на документацията независимо от използваната технология.

Ако въпреки прилагането на горните правила продължава да съществува риск за интересите на клиента, ИП не може да извършва дейност за сметка на клиента, ако не го е информирал за общото естество и/или източници на потенциалните конфликти на интереси.

Брокерите са длъжни да уведомяват клиентите си, че:

(а) когато ИП действа за тяхна сметка, подадената от клиента поръчка може да се покрие с насрещна поръчка от друг клиент, от когото ИП също ще получи комисионна;

(б) е предвидено специално възнаграждение за ИП, съответно служителя на ИП, ако препоръчаната сделка бъде сключена;

(в) е възможно възникване на някоя от примерните ситуации на конфликти на интереси, посочени по-горе или други подобни.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. „Съответно лице“ във връзка с инвестиционен посредник означава което и да е от следните лица:

а) директор, партньор или равнопоставен на него, управител или обвързан агент на посредника;

б) директор, партньор или равнопоставен на него, или управител на обвързан агент на посредника;

в) служител на посредника или на обвързан агент на посредника, както и всяко физическо лице, чиито услуги са предоставени на разположение и под контрола на посредника или на обвързан агент на посредника и което участва в предоставянето на инвестиционни услуги и дейности от посредника;

г) физическо лице, което пряко участва в предоставянето на услуги на инвестиционния посредник или на неговия обвързан агент по силата на договореност за възлагане на външни изпълнители за целите на предоставянето на инвестиционни услуги и дейности от инвестиционния посредник;

§ 2. "Лична сделка" означава сделка с финансов инструмент, извършена от съответно лице или от името на съответно лице, когато е изпълнен поне един от следните критерии:

а) съответното лице действа извън обхвата на дейността, които то извършва служебно;

б) сделката се извършва за сметка на някое от следните лица:

аа) съответното лице;

бб) всяко лице, с което лицето по буква "аа" е в семейна връзка или с което то е в тесни връзки;

вв) лице, чието отношение с лицето по буква "аа" е такова, че лицето по буква "аа" има пряк или косвен съществен интерес от резултата от сделката, различен от получаването на такса или комисиона за извършването на сделката.

§ 3. "Финансов анализатор" означава съответно лице, което по същество изготвя инвестиционно проучване.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ ПРАВИЛА

§ 1. (изм. с решение на СД от 15.06.2020 г.) Настоящите Политика и Правила са приети с решение от 03.01.2018 г. на Съвета на директорите на ИП , изм. и доп. с решение на СД от 15.06.2020 г.